

Orožniki obstrelili cigana na pobegu. Ra-di tatvine in prodaje treh konj pred enim letom so sedaj prijeli orožniki na Dolenjskem cigana brata Nikolič. Orožniki so se ustavili v Stični, da so kosili. Med kosilom sta se jim od mize tatova izmuznila in se spustila v beg po vasi. Spotoma sta se oprostila verig in bi bila ušla, da niso odbrzeli orožniki na vozu za njima. Enega so hitro imeli. Drugi je bežal proti bližnjemu gozdu in patrolji ni preostalo drugega, da je streljala in sta zadeli dve krogli tatinskega cigana v nogo. Ranjenega so oddali v ljubljansko bolnišnico.

Svedrovci na Gorenjskem. V Mostah pri Komendi je bila znatno okradena od nočnih vlomilcev mesnica Mihe Koncilje. Zgini-la je večja zaloga mesa in nekaj denarja. V Komendi so vdrli svedrovci v pisarno Mlekarske zadruge. Kos so bili samo lese-nemu delu blagajne, iz katere so sunili ne-kaj stotakov, do večje vsote v železnem delu pa niso mogli.

Velik vlom v cerkev na Hrvaškem. V noči na 19. december so neznanci vlomili v župno cerkev v Koprivnici na Hrvaškem. Odprli so tabernakelj in odnesli velike vrednosti. Vzeli so monštranco, vredno 10 tisoč dinarjev, dva ciborija, vredna 600 din, štiri križe v vrednosti 4000 din, sre-brni pladenj, vreden 200 din, črn mašni plašč v vrednosti 1000 din in še nekaj dru-gih drobnarij. Skupna škoda, ki jo ima cerkev, znaša nad 20.000 din.

Izpred sodišča.

Obsojena vlomilska brata. 27 letni po-sestnik Alfonz Urbančič in njegov 29 let-ni brat Franc iz Blance pri Sevnici, sta oba italijanska državljana. V noči na 23. oktober sta vlomila v šolo na Blanci in sta hotela šolskega upravitelja olajšati za denar. Ker nista naletela na denar, sta na-meravala iz kuhinje zginiti z razno obleko, a sta bila zalotena in pognana od upravi-telja. Imenovana sta bila v Celju 21. de-cembra obsojena na šest mesecev stroge-

hali in jedli. Veliko se je kradlo. Vojaštvo je z na-bitimi puškami in strojnicami stražilo magacine. Mrlički so ležali po hišah, po ulicah, po poljih. Človek gre po poti, pa se na mah zgrudi in ga ni več na tem svetu — mrtev je. Pokopališča so postala pre-tesna, zato so pokopavali mrličke tudi na poljih, kjer je kdo umrl.

— Zakaj pa se ljudstvo ne vzdigne zoper svoje tlačitelje? Zakaj se narod ne upre?

E, ko bi bilo to tako lahko! Vzdignili bi se kmetje — in kako radi! In pregnali bi boljševike na kraj sveta. Toda boljševiki imajo orožje — kmetje pa gole roke. Kmetje vedo, da si sami ne morejo pomagati. Zato venomer vprašujejo: Ali bo vojna? In kadar slišijo, da bi utegnili priti do vojne, so veseli. Kadar pa se jim reče, da vojne ne bo, so spet žalostni. Vi tega ne verjamete, pa je živa resnica.

— In kaj bi ruski kmetje storili, če bi dobili orož-je v roke?

Točno vam ne morem povedati, vsekakor pa vem, da v 24 urah ne bi ostal živ niti en ruski juđ.

Prešla sva na razgovor o drugih stvareh.

Ivan Glogoški bi bil na vsak način rad dobil kako delo ali službo v mestu. Odvračal sem ga od te namere, ker sem vedel, v kakem siromaštvu žive v Zagrebu mnogi, ki so zapustili svoj kmečki stan. Rekel sem mu, da bi lahko v mestu, v sedanji krizi zašel v prav tako nesrečo, pred katero je bežal iz Rusije. Odvrnil mi je, da bi samo on delal v mestu, družina pa bi živela še dalje v Proseniku pri Tuhlju.

ga zapora in bosta po prestani kazni iz-gnana za pet let v Italijo.

Slovenska Krajina

Čitateljem iz Slovenske Krajine želimo srečno in blagoslova polno novo leto. Zopet boste imeli veliko skrbi in težav, siromašni ste, zato boste zopet potovali po svetu za kruhom. Božji blago-slov naj spremi vse vaše delo doma in v tu-jini. Ostanite tudi v novem letu naši naročniki, širite naš list med svojimi prijatelji in sosedi! Postanite naši dopisniki iz vseh krajev naše Krajine. Ostanite pa tudi zvesti veri in življe-nju naših očetov, ki vam bo velika tolažba in podpora v novem letu. Naj bi bilo novo leto tudi za vas leto tolažbe in pomoči od vseh onih, ki vas vodijo in pri katerih v tujini delate. Upamo, da v novem letu izboljšajo pogoje dela in da boste tudi doma lažje živeli, da se bodo cene še zvišale in daj Bog, da nam tudi On ne bo poslal kakšnih večjih nesreč. Z veseljem in upolnim obrazom stopite tudi vi v Novo leto!

*

Sobota. Naše prosvetno društvo je imelo dne 19. decembra svoj redni letni občni zbor. Ude-ležba je bila polnoštevilna. Skoraj bi bila dvo-rana premajhna. Predsednik Vojkovič otvoril občni zbor in se zahvalil za tako veliko udeležbo. Vsi člani so z zanimanjem sledili poročilom od-bornikov. Edina naša težkoča je še denarno vprašanje, ker smo si postavili dvorano skoraj brez denarja. Pa tudi to bomo uredili in si po-stavili v dolednem času nov in velik Prosvetni dom. V novi odbor so izvoljeni kot predsednik g. kaplan škraban Janko, podpredsednik ravna-telj gimnazije g. Ivo Zobec, tajnik g. prof. Mau-čec Joško, blagajnik g. Franko Franc, gospo-dar g. Tuš Mirko, knjižničar g. Šonc Vladimir in še nekateri dobri prosvetni delavci iz Sobote in okolice. Tako je društvo dobilo nov odbor, ki bo skušal s pomočjo vseh še povzdigniti delova-nje društva samega in tudi nuditi ostalim dru-štvom v Krajini svojo pomoč pri povzdigu na-šega prosvetnega dela. Novemu odboru in ce-lotnemu društvu želimo obilo uspeha in razma-ha v središču in prestolici Slovenske Krajine!

Dal sem mu nekaj naslovov in priporočil. Ivan je po-skušal tu in tam, da bi si našel kak zaslužek. Povsod je zadel na zaprta vrata in srca. Zato se je vrnil nazaj v svojo rojstno hišo, kjer se je začasno na-stanil pri svojem starejšem bratu, ki ima petero otrok in mlajšega neoženjenega brata. Hrvaška vas se je tudi tu izkazala, da je človekoljubnejša od mesta.

Kake tri in pol mesece pozneje sem imel v Tuhlju tečaj za društva hrvaške katoliške akcije. Pred sv. Tremi kralji sem obiskal Ivana Glogoškega na nje-govem brežičku v vasi Proseniku. Umevno je, da je bil silno iznaden, ko me je zagledal na svojem dvo-rišču. Fotografiral sem njegovo rojstno hišo, njega, njegovo ženo, sinova Vladimira in Štefana ter hčer Tončko. Med pogovorom mi je omenil, da namerava na spomlad graditi svojo hišo. Pokazal mi je v dolini tudi prostor, ki ga je določil za stavbišče. Ko me je spremljal skozi gaj na glavno cesto, sem ga vprašal:

— Si boste še kdaj želeli nazaj v Rusijo?

Odgovoril mi je odločno in skoraj užaljeno: Nik-dar! Bog me obvaruj, mene in mojo družino, take nesreče! Rajši sem tukaj največji siromak kot da živim v Rusiji.

In kakor govori Ivan Glogoški, tako govore tudi drugi hrvaški kmetje, ki so se v zadnjih letih vrnili iz ruske boljševiške sužnosti — iz komunističnega »raja« ...

(Konec)

Ubožec v nebesih

(Narodna legenda. Zapisal A. Kosl.)

Ubog kmetič, ki je na zemlji lepo in po-šteno živel, je umrl. Dospevši na oni svet, stopi k nebeškim vratom, da bi prosil za vstop v nebeško kraljestvo. Ker pa sv. Pe-ter pravkar odpira vrata bogatemu gospo-du in ga spušča v nebesa, zato naš kmetič zunaj postoji in mirno počaka. Pred nebe-škimi vrati stoječ sliši, kako se nebeščani nad prihodom bogatina vesele, kako angeli na glas pojo, nebeške piščali piskajo, naj-večji zvonovi prelepo in ubrano zvone, skratka, kakšna radost navdaja nebeške prebivalce.

Ko krasna nebeška godba preneha, kme-tič na nebeška vrata narahlo potrka. Kmalu se prikaže sv. Peter, ki novodošle-ca kaj prijazno pozdravi in ga spusti v nebesa.

Naš kmetič si misli: Meni se je na zemlji le malo zvonilo, tudi godbe pri pogrebu nisem imel, gotovo mi bodo angelci tukaj v nebesih toliko lepše zapeli, godba lepše zaigrala in zvonovi močnejše zazvonili. To-da zmotil se je ubogi kmetič. Nebeščani so ga sicer prijazno sprejeli, angeli so mu ce-lo naproti hiteli, a godbe ni bilo, ne petja, ne zvonjenja.

Kmetič se ne more vzdržati, pa razodene sv. Petru svoje začudenje. »Kako je ven-dar to,« pravi, »da angeli pri mojem pri-hodu niso pili, zvonovi ne zvonili in godba ni igrala, kakor je bilo to pri sprejemu bogatina; človek bi skoraj mislil, da kakor na zemlji, tudi v nebesih ni enakopravno-sti in pravice.«

Sv. Peter pa kmetiču prijazno smehlja-joč se tako-le odgovori: »Nikar se ne čudi, predragi mi brat; je že taka navada nebe-ščanov. Tudi ti si nam ljub in drag svat in tudi tebe čaka enako veselje kakor boga-tina, le piščali in zvonovi molče. Glej: pre-hitro bi se zvonovi obrabili, tudi angeli bi poslednjič opešali, ako bi vsakemu siro-

obložen žepni nož. Kma-lu potem ga je odpustil. Baumann mu je nato poleg vlog vrnil tudi ta žepni nož. Megerle ga je odklonil. Nato mu je komik napisal pisemce: »Prosim, vzemite si ta nož nazaj. Razumeli bo-ste, da tisti, ki mu vza-mejo kruh, ne potrebuje noža!« Nato je Megerle odpust preklcal.

—

36 milijonskih mest

V Nottinghamu se je vršil svetovni kongres zdravnikov. Ob tej pril-iki so ugotovili z zgo-vornimi številkami, da se svet čedalje bolj »po-meščanja«. Leta 1800 je bilo na vsem svetu sa-mo 25 velemest z nad 100.000 prebivalci, leta 1922 pa jih je bilo že 400. Danes je 540 vele-mest in 36 jih šteje več nego milijon prebivalcev.